

**การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมการกล้าแสดงออก
ทางความคิด และเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมผัส
และเทคนิคผังความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**

**Development of Creative Writing Ability, Assertive Thinking Behavior and Attitude towards
Creative Writing by Using the Multisensory Approach And Mind Mapping Technique
of Prathom Suksa 3 Students**

ผู้วิจัย นายศิวกร สุวรรณไตรย์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้ (2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลัดดาศรี อุดมสารเสวี
Researcher : Mr. Sivakon Suwannatrai; Thesis Advisors : (1) Asst. Prof . Dr.Prayoon Boonchai
(2) Asst.Prof. Laddasri Udomsansewee

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการสอนเขียน โดยใช้แนวคิดพหุสัมผัสและเทคนิคผังความคิด 2) เปรียบเทียบเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการสอนเขียน โดยใช้แนวคิดพหุสัมผัสและเทคนิคผังความคิด และ 3) ศึกษาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียน โดยใช้แนวคิดพหุสัมผัสและเทคนิคผังความคิด

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าหว้าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากลนครเขต 1 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดพหุสัมผัสและเทคนิคผังความคิด แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบวัดเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด แบบประเมินการกล้าแสดงออกทางความคิด และแบบบันทึกการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้แนวคิดพหุสัมผัสและเทคนิคผังความคิด มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้แนวคิดพหุสัมผัส และเทคนิคผังความคิด มีเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้แนวคิดพหุสัมผัส และเทคนิคผังความคิด มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ อยู่ในระดับสูง

ABSTRACT

The purposes of this research were : 1) to compare the creative writing ability of Prathom Suksa 3 students between before and after being taught through the multisensory approach and mind mapping technique, 2) to compare the attitude towards creative writing of Prathom Suksa 3 students between before and after being taught through the multisensory approach and mind mapping technique, and 3) to study the assertive thinking behavior of Prathom Suksa 3 students learning through the multisensory approach and mind mapping technique.

The subjects were purposively selected 20 Prathom Suksa 3 students at Banpawan School under the Office of Sakon Nakhon Educational Service Area 1. The instruments were : a learning plan based on the multisensory approach and mind mapping technique, a creative writing ability test, an attitude test, a form for observing student's assertive thinking behavior, an evaluation form of student's assertive thinking behavior and a learning recording form. Mean, standard deviation and t-test for dependent samples were used for data analysis and hypothesis testing.

The results of this research were as follows :

1. The posttest average score of creative writing ability of the students learned through the multisensory approach and mind mapping technique was higher than that of their pretest at the .01 level of significance.
2. The posttest average score of attitude towards creative writing of the students learned through the multisensory approach and mind mapping technique was higher than that of their pretest at the .01 level of significance.
3. The average score of assertive thinking behavior of the students learned through the multisensory approach and mind mapping technique was at the high level and above the criterion judged.

กุ่มิหลััง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ที่คนไทยทุกคนต้องเรียนรู้ มีความเข้าใจและสามารถใช้ภาษา ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลิน และเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพโดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่มีความสำคัญและเป็นพื้นฐาน

ในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ การเรียนการสอนตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมุ่งเน้นทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูล ข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำเรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ (ศิริอร อินทร์ตลาชุม. 2546 : 27) นอกจากนี้หลักสูตรยังกำหนด ให้เด็กเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยกำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น iva สามารถเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนอธิบาย ชี้แจงแสดงความ คิดเห็น แสดงการโต้แย้ง การเขียนรายงาน และการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (กรมวิชาการ. 2544 : 21)

จากประสบการณ์ที่ผู้วิจัย ปฏิบัติหน้าที่ครูผู้สอน ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าหว้าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นเวลา 3 ปี พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ขาดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และผลของการเขียนขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์จะเห็นได้จากครูตั้งคำถามให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เมื่อให้นักเรียนตอบที่ละคนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ตอบเลียนแบบกันคำตอบคล้ายๆกันโดยไม่สนใจที่จะคิดหาคำตอบด้วยตนเอง และพฤติกรรมอีกอย่างหนึ่งคือเมื่อให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็น เขียนแสดงความรู้สึกรายการเขียนเรียงความ หรือเรื่องราวต่างๆ นักเรียนมักจะเขียนไม่ได้ใจความใช้ภาษาไม่ถูกต้องสะกดคำผิด ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ เมื่อถามถึงสาเหตุ มักได้คำตอบว่า “คิดไม่ออก เขียนไม่เป็น ไม่รู้จะเขียนอย่างไร” ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อผู้วิจัยศึกษารายงานการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2551 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าหว้าน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 63 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 75 (โรงเรียนบ้านป่าหว้าน. 2551 : 25) ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยหลายชิ้นระบุชัดเจนว่า สาเหตุสำคัญ ที่ทำให้นักเรียนขาดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า เป็นเพราะนักเรียนมีความเบื่อหน่ายในการเขียน ขาดสุนทรียภาพทางภาษา ไม่ได้รับการฝึกเขียนเชิงสร้างสรรค์ และขาดทักษะการเสริมสร้างทางจินตนาการอย่างอิสระ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2533 : 25 ; กรรณิการ์ พวงเกษม. 2534 : 35 ; ขจิตพรพรณ ประดิษฐ์พงศ์. 2535 : 50 ; อารี พันธมณี. 2547 : 58)

จากเหตุผลดังกล่าว สามารถวิเคราะห์ได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ถ้าจะให้เด็กมีความสนใจ ไม่เบื่อหน่าย ควรควรนำสื่อ นวัตกรรม และเทคนิควิธีการที่น่าสนใจ มาประกอบการเรียนการสอน จึงจะทำให้เด็กมีความสามารถในการคิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ ซิลบล ทศวิไล (2524 : 155) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อนักเรียนได้รับการสอน โดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีภาพและภาษา เป็นสื่อเร้ากระตุ้นให้เกิดกระบวนการคิดขึ้นก่อนที่จะลงมือเขียน ทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ทางภาษาไทย หลังการฝึกสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งได้รับการสอนตามแนวคู่มือภาษาไทยของกรมวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับการทดลองของ ดิลก ดิลกานนท์ (2534 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทดลองสร้างชุดฝึกทักษะการคิดสร้างสรรค์ขึ้น 4 ทักษะ คือทักษะด้านการรับรู้ (Perception) ทักษะด้านการอุปมา (Analogy) ทักษะการโยงความสัมพันธ์ (Association) และทักษะด้านการจินตนาการ (Imagination) มีลักษณะเป็นแบบฝึกให้เขียนตอบโดยใช้รูปภาพและภาษาเป็นสิ่งเร้ากระตุ้นให้คิดก่อนเขียน ผลของการทดลองใช้แบบฝึก สรุปได้ว่าแบบฝึกทักษะการคิดที่สร้างขึ้นนั้นสามารถส่งเสริมความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนให้สูงขึ้น และนักเรียนที่ใช้แบบฝึกจะมีความสามารถในการคิดเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยดังกล่าว ย่อมแสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ หากมีการเลือกใช้เทคนิควิธีการในการพัฒนาที่เหมาะสม

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเทคนิควิธีการ ที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด และเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน โดยพบว่า แนวคิดพหุสัมผัสและเทคนิคผังความคิด สามารถที่ช่วยพัฒนา และแก้ปัญหาดังกล่าวได้ เพราะแนวคิดพหุสัมผัส (Multisensory Approach) เป็นกระบวนการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ของบุคคลโดยการใช้ประสาทสัมผัสทุกด้าน ด้วยอาการตื่นตัวของประสาทที่เกิดจากการกระตุ้นของอวัยวะรับความรู้สึก ซึ่งประกอบด้วย ตา หู จมูก ลิ้น และผิวหนัง อวัยวะรับความรู้สึกแต่ละชนิด จะรับกระตุ้น หรือมีพลังงานกระตุ้นเฉพาะ เช่น นัยน์ตา รับได้เฉพาะแสงหูรับได้เฉพาะเสียงจมูกรับได้เฉพาะกลิ่น ลิ้นรับได้เฉพาะรส ผิวหนังรับได้เฉพาะสัมผัส การเห็นสิ่งของก็ต้องสัมผัสสิ่งนั้น การมองไปรอบๆ ฟังเสียงดมกลิ่น และนำสิ่งของนั้นเข้าปากเพื่อชิมและสัมผัส สิ่งนั้นด้วยลิ้น จะทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนรู้

ได้รับความเพลิดเพลิน ได้รับประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง (ไฟบูลย์ เทวรักษ์. 2537 : 55 ; โสภา สุพิกุลชัย. 2520 : 123) อีกทั้งกระบวนการ ดังกล่าวยังสามารถช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการ เกิดความคิดสร้างสรรค์ และสามารถเขียน เชิงสร้างสรรค์ได้ (สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. 2542 : 145) เช่นเดียวกับเทคนิคผังความคิด (Mind Mapping) ซึ่งเป็นเทคนิควิธีที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันของสมองด้านซ้ายและด้านขวา เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน ซึ่งโครงสร้าง หรือการทำงานของสมองในการคิดต่อ จัดการรวบรวม บันทึก เชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่างๆ นั้น ควรจะเริ่มด้วยความคิดหลัก (Main Idea) ที่จุดกึ่งกลาง แล้วแตกสาขาแยกย่อยออกไป แล้วแต่ความคิดของแต่ละคน (Buzan. 1991 : 93) ผังความคิดจึงเป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระ หรือความคิดต่างๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะเวลาจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและความเชื่อมโยงทางความคิด หรือสาระนั้นๆ ซึ่งเทคนิคผังความคิดจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างดีเยี่ยม (ทีศนา แคมมณี. 2547 : 389 ; สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. 2542 : 168)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด เพื่อช่วยให้นักเรียนพบแนวทางในการเรียนรู้เกิดความสนใจ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเอง ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกทางความคิด และมีเจตคติที่ดีต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่อไป

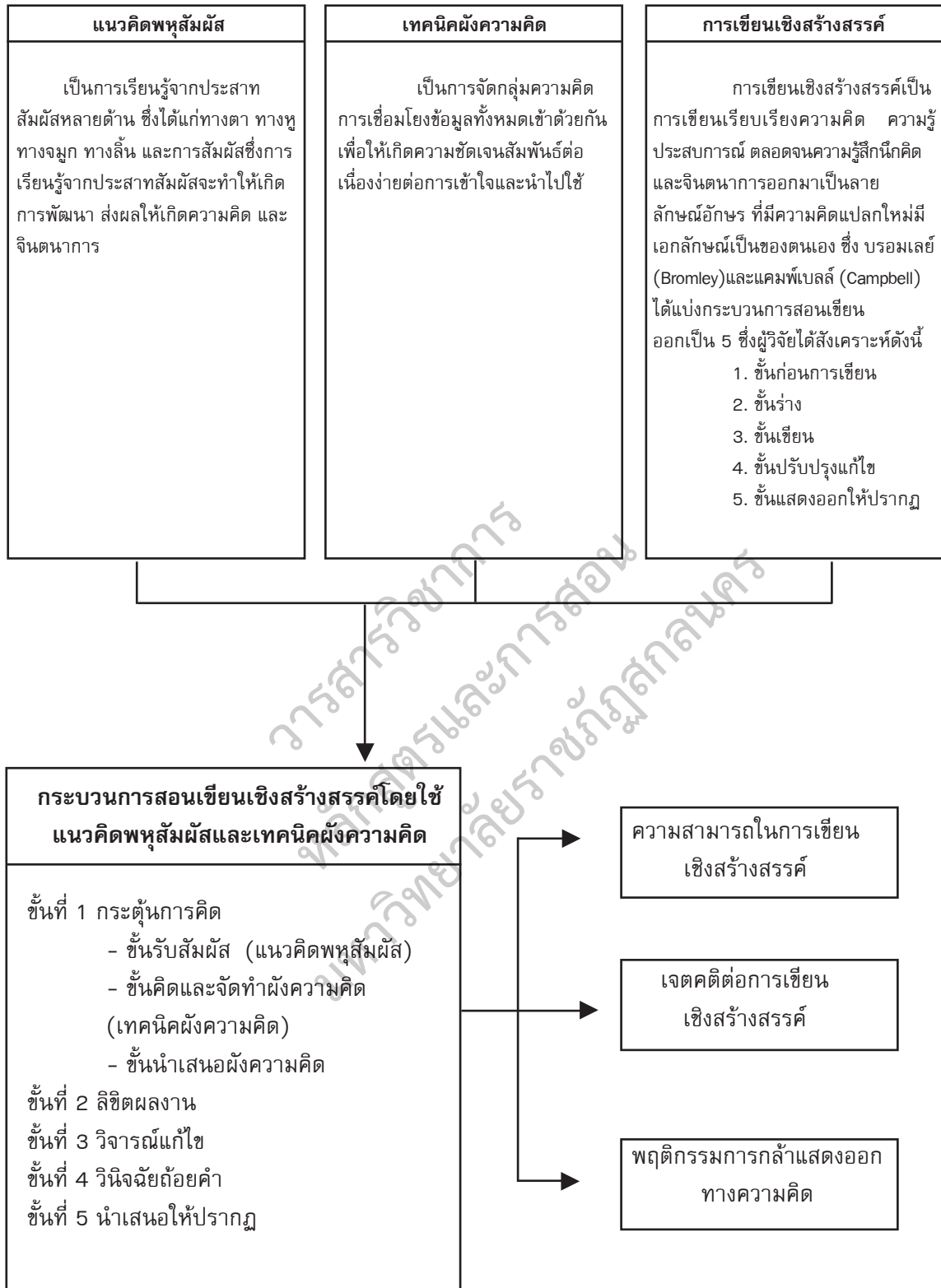
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการสอนเขียนโดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการสอนเขียนโดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนโดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิดกับเกณฑ์การประเมิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด และเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดประสาธสัมพันธ์หลายด้าน ที่เกี่ยวข้อง กับด้านภาษาของสมศักดิ์ภูวิภาดาวรรณ (2542 : 163) และแนวคิดการจัดกิจกรรมการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้ประสาธสัมพันธ์ของสมิท (Smith. 1969 : 63, อ้างถึงใน วรรณิ โสมประยูร. 2521 : 26) ขั้นตอนการใช้ผังความคิดของวายคอฟฟ์ (Wycoff. 1991 : 43) และโทนีบูซาน (Buzan Tony. 1991 : 106) กระบวนการสอนเขียนของบรอมลีย์ (Bromley. 1992 : 326, อ้างถึงใน รัศมี กุลวงศ์. 2549 : 15) และกระบวนการสอนเขียนของ แคมป์เบลล์ (Campbell. 1998 : 10) ซึ่งสามารถนำเสนอกรอบแนวคิดได้ ดังภาพประกอบ

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด และเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร
ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายไตรศิวาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 120 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านป่าหว้าน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากบริบทของโรงเรียนในศูนย์อำนวยการเครือข่ายไตรศิวามีสภาพการจัดห้องเรียนเป็นการจัดนักเรียนแบบคละความสามารถ ดังนั้นนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสามารถเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมดได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่
1. แผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และผังความคิด
 2. แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. แบบวัดเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด
5. แบบประเมินการกล้าแสดงออกทางความคิด
6. แบบบันทึกการเรียนรู้

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิดผ่านการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิในด้านความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและการใช้ภาษา
2. แบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หาคุณภาพความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83
3. แบบวัดเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์หาคุณภาพความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76
4. แบบสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิดหาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและการใช้ภาษา
5. แบบประเมินการกล้าแสดงออกทางความคิดหาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบคุณภาพด้านความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาและการใช้ภาษา
6. แบบบันทึกการเรียนรู้หาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ ด้านความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา และการใช้ภาษา

ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

- ผู้วิจัยได้ดำเนินการลำดับ ดังนี้
1. จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ไปเสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านป่าหว้าน อำเภอเมืองสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1

2. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบวัดเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

3. ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้พื้นฐานความรู้เพื่อเตรียมความพร้อมตามแนวคิดพุทธรูปและเทคนิคผังความคิด ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการดำเนินการทดลอง 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง โดยใช้เวลาหนึ่งสัปดาห์ก่อนการดำเนินการทดลอง

4. ผู้วิจัยดำเนินการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพุทธรูปและเทคนิคผังความคิดด้วยตนเอง โดยใช้ระยะเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือวันจันทร์ วันอังคาร และวันพุธ วันละ 1 ชั่วโมง

5. ในระหว่างการดำเนินการสอน ผู้วิจัยได้ใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิดสังเกตนักเรียนโดยครูผู้สอนเอง แล้วให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ประเมินตนเองเกี่ยวกับการกล้าแสดงออกทางความคิด และเขียนบันทึกการเรียนรู้ หลังจากเรียนจบการสอนเขียนแต่ละเรื่อง เป็นเวลา 5 สัปดาห์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบสรุปผลการวิจัย

6. หลังการสอนครบ 5 สัปดาห์ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบวัดเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นชุดเดียวกันที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน มาทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test)

7. สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล เป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนเรียนและหลังเรียน
2. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. หาค่าเฉลี่ยพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด โดยครูประเมินนักเรียนและนักเรียนประเมินตนเอง

4. วิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกการเรียนรู้ ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการอ่านบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน และประเมินจากผลงานของนักเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})
 - 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ
 - ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแบบวัดเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
 - ทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent samples

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพุทธรูปและเทคนิคผังความคิด มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพุทธรูปและเทคนิคผังความคิด มีเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพุทธรูปและเทคนิคผังความคิด มีพฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ อยู่ในระดับสูง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารและหน่วยงานทางการศึกษา

1.1 ผู้บริหารควรสนับสนุนการใช้กระบวนการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด ซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ การมีปฏิสัมพันธ์ และการเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้อย่างมีความสุข และการเสริมสร้างความเชื่อมั่นทำให้มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

1.2 ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานทางการศึกษา ควรพิจารณาสนับสนุนให้นำกระบวนการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นต่างๆ โดยปรับให้เหมาะสมสอดคล้องกับระดับชั้นนั้นๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

2.1 จากผลการทดลองพบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น สามารถส่งเสริมและพัฒนาให้สูงขึ้นได้ ด้วยการนำแนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิดไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้นครูและผู้เกี่ยวข้องควรนำวิธีการนี้ไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้แก่ผู้เรียน และประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

2.2 ในการนำแนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิดไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจหลักการของเทคนิคดังกล่าวให้เข้าใจอย่างชัดเจนก่อน จึงจะสามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ในการสอนแต่ละครั้ง ผู้สอนจะต้องเตรียมสื่อการสอนให้เหมาะสมและครบถ้วน ตลอดจนการกำหนดเวลาและกิจกรรมต่างๆ ที่สอดคล้องกับระดับพัฒนาการของผู้เรียน

2.3 การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้เวลาที่กำหนดในแต่ละขั้นตอน อาจมีการปรับ เพื่อให้เหมาะสมในแต่ละเนื้อหา กิจกรรม และผู้เรียน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการศึกษา โดยการนำแนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด ไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และในระดับชั้นอื่นๆ

3.2 ควรศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด ที่มีต่อตัวแปรด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดจินตนาการ คิดแก้ปัญหา เจตคติต่อการเรียน และความพึงพอใจต่อการเรียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรณีการ พวงเกษม. การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการทางสร้างสรรค์ ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2534.
- ขจิตพรพรณ ประดิษฐ์พงศ์. การพัฒนาการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- จตุมา นาควรรณ. ผลของการสอนเขียนโดยใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิดที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ชโลบล ทศวิล. ผลการใช้แบบฝึกทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2524.
- ติลก ดิลกานนท์. การฝึกทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2534.
- ทีศนา แซมมณี และคณะ. กระบวนการเรียนรู้ความหมายแนวทางพัฒนาและปัญหาข้อใจ. กรุงเทพฯ : พัฒนาคุณภาพวิชาการ, 2547.
- บ้านป่าหวั่น, โรงเรียน. รายงานการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปีการศึกษา 2551. สกลนคร : สกลนครการพิมพ์, 2551.
- ไพบูลย์ เทวรักษ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : เอกซ์เพรสมีเดีย, 2537.
- รัศมี กุลวงศ์. ผลของการใช้เทคนิคระดมสมองและผังความคิด ที่มีต่อความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2549.
- วรรณิ โสมประยูร. เอกสารประกอบการเรียนวิชาประถม 427 การเขียนแบบสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2521.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว, 2544.
- ศิริอร อินทร์ตลาชุม. “หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย,” วารสารวิชาการ. 6(2) : 27-28 ; กุมภาพันธ์ 2546.
- สมศักดิ์ ภูวิภาตววรรณ. เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- โสภา ชูพิกุลชัย. จิตวิทยาสังคมประยุกต์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2533.
- อารี พันธมณี. ฝึกให้คิดเป็น คิดสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ไยไหม, 2547.
- Buzan, Tony. Use both side of your brain. New york : Penguin Group, 1991.
- Campbell, chewy. Teaching second-language writing. Pacific Grove : Heinle & Heinle Publishers, 1998.
- Wycoff, Joyce. Mind Mapping. New York : Berkly Books, 1991.